

REPORT

Průzkum andělských investorů
v České republice

2021

Úvodní slovo

“ Už potřetí za sebou jsme se pokusili zmapovat české angel investorské prostředí. Je třeba zdůraznit, že anketa probíhala na konci roku 2021 a respondenti neměli tušení o tom, co přijde. Rychle rostoucí inflace byla sice už fakt, ale válku takových rozměrů jsme v Evropě asi očekávali málokdo. A s tím související pocit nebezpečí.

Reakcí na vypuknutí pandemie a s tím související nejistotu před dvěma lety bylo pro většinu investorů zastavení dalších investic. Následné období bylo ale obdobím největších investic do startupů v Evropě vůbec. Zdá se, že evropští investoři pochopili význam technologických investic. A snad to nyní chápou ještě více. Nové technologie jsou potřeba nejen pro záchranu planety, ale i pro záchranu svobody.

Evropa se nadechuje a probouzí. Myslím tím podnikatelského ducha, který byl v Evropě vždy, jen několik posledních desetiletí se někam vytratil. Sílí pocit, že se o sebe musíme postarat sami. Že je to lepší než spoléhat na pomoc USA, státu nebo velkých korporací. Startupový ekosystém v tom hraje zásadní roli. Vidíme úspěšné podnikatele, začínající podnikatelé mají vzory a také investorské zázemí. A andělští investoři jsou to zásadní podhoubí pro celý ekosystém.

Již dlouho se snažím k investování přivést nové andělské investory. A právě teď nastává období, kdy je třeba zvýšit investice. Do technologií, do podnikatelů, do naší budoucnosti. Startupy jako investiční kategorie jsou sice rizikové, ale dlouhodobě nejvýnosnější. Vynikající ochrana proti inflaci. A navíc mají potenciál měnit svět k lepšímu.

Omlouvám se za lehké odbočení, o výsledcích našeho průzkumu se dočtete hned na následujících řádcích. Musel jsem se s vámi podělit o svoje optimistické vidění budoucnosti. Protože andělský investor musí být v první řadě životní optimista.

Petr Šíma
partner v DEPO Ventures

Obsah

1.	O českém andělském investorovi	5
2.	Nejvíce investované oblasti a technologie	6
3.	Způsob investování	7
4.	Průměrná investice	8
5.	Oblast investování	9
6.	Počet investic	10
7.	Hodnocení investic	11
8.	Investiční apetit pro rok 2022	12
9.	Exit a zhodnocení investice	13
10.	Nejčastější problémy	14
11.	Investoři, kteří do startupu nikdy neinvestovali	15
12.	Demografické údaje	16
13.	Vysvětlivky	17

Shrnutí

Cílem výzkumu bylo zmapovat prostředí andělského investování v České republice. Zjistit, jak investují andělští investoři a jaké mají problémy. Report prezentuje výsledky kvantitativního výzkumného šetření, které bylo provedeno formou online dotazníku na vzorku 122 respondentů. Dotazník byl rozeslán andělským investorům v ČR a dále se organicky šířil mezi nestartupové investory. Sběr dat probíhal během ledna a února 2022.

Výsledky průzkumu naznačují, že rok 2021 se ve světě andělských investorů příliš nelišil od pandemického roku 2020. Do letošního roku však investoři hledí optimisticky. Více než čtvrtina respondentů chce v roce 2022 výrazně zvýšit množství rizikového kapitálu. Zhruba polovina odpověděla, že do startupů plánuje investovat zhruba stejný objem finančních prostředků jako loni.

Polovina investorů plánuje investovat do startupů v roce 2022 na stejné úrovni jako loni. Průzkum také ukázal, že se zvyšuje podíl investorů, kteří ze startupu exitovali. Vložená investice se jim většinou zhodnotila. Investoři mají v oblibě sdružování do syndikátů. Často je kombinují s investicí do fondu nebo s přímou investicí.

O českém andělském investorovi

01

4 roky

Průměrný počet let věnovaný andělskému investování

6 investic

Průměrný počet investic na jednoho investora

0–5 hodin

Čas, který 72 % investorů stráví týdně nad rizikovým kapitálem

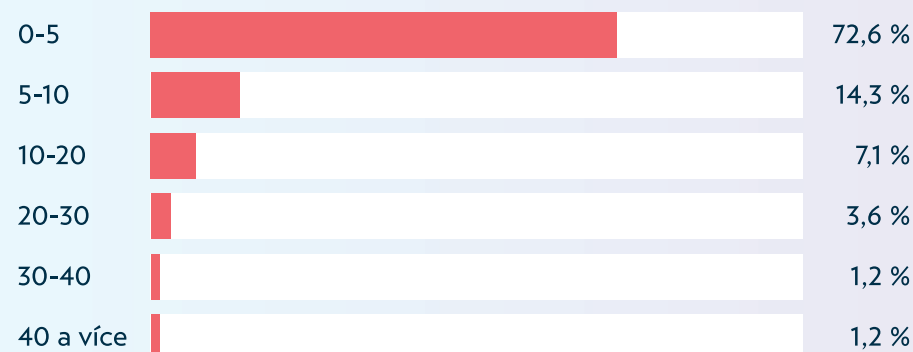
Následující čísla nám pomohou lépe pochopit běžného českého investora, který se věnuje rizikovému kapitálu. Obr. 1.1 ukazuje, co ho k investování do startupů nejsilněji motivuje. Hlavním důvodem je pro české investory finanční motivace, následuje možnost setkávání se se zajímavými lidmi, dále naučit se něco nového. Na posledním místě je investování pro zábavu.

- 1** Finanční motivace
- 2** Potkávat se se zajímavými lidmi
- 3** Podpořit inovace
- 4** Naučit se něco nového
- 5** Vrátit něco společnosti zpět
- 6** Pro zábavu

Obr. 1.1 Motivace k investování

Téměř tři čtvrtiny respondentů průzkumu věnují andělskému investování do pěti hodin týdně. Více než deset hodin v týdnu se jím zabývá 13 procent investorů.

Čas věnovaný investičním aktivitám se zvyšuje s celkovým počtem investic a věkem investora. Čím více investují, tím více času věnují správě svého portfolia.

Obr. 1.2. Průměrný počet hodin strávený týdně nad andělským investováním

Nadpoloviční většina dotázaných investorů (58 %) není členem žádné české ani zahraniční komunity (network, klub, syndikát). Může to souviset s nejčastějšími problémy, kterým investoři čelí, jako je například nedostatek investičních příležitostí nebo nedostatek koinvestorů.

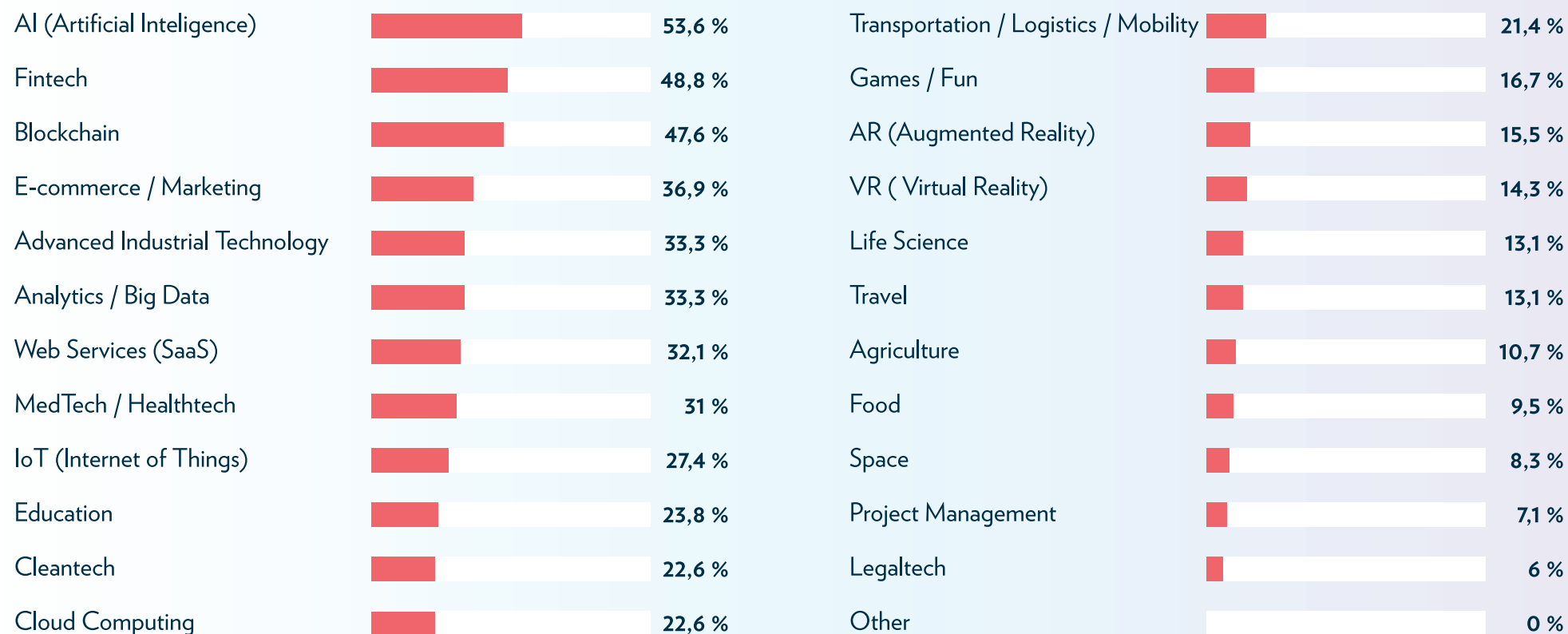

Obr. 1.3. Členství v komunitě investorů

Nejvíce investované oblasti a technologie

02

Průzkum hledal odpověď na otázku, do kterých oblastí investoři nejčastěji vkládají své finanční prostředky. Nejpopulárnější oblastí zůstává, stejně jako v předchozích dvou letech, fintech (49 %), následuje e-commerce (37 %). Z pohledu technologií vyhledávají čeští investoři nejvíce startupy s umělou inteligencí (54 %) a blockchainem (48 %). Přehled všech oblastí a technologií ukazuje obr. 2.

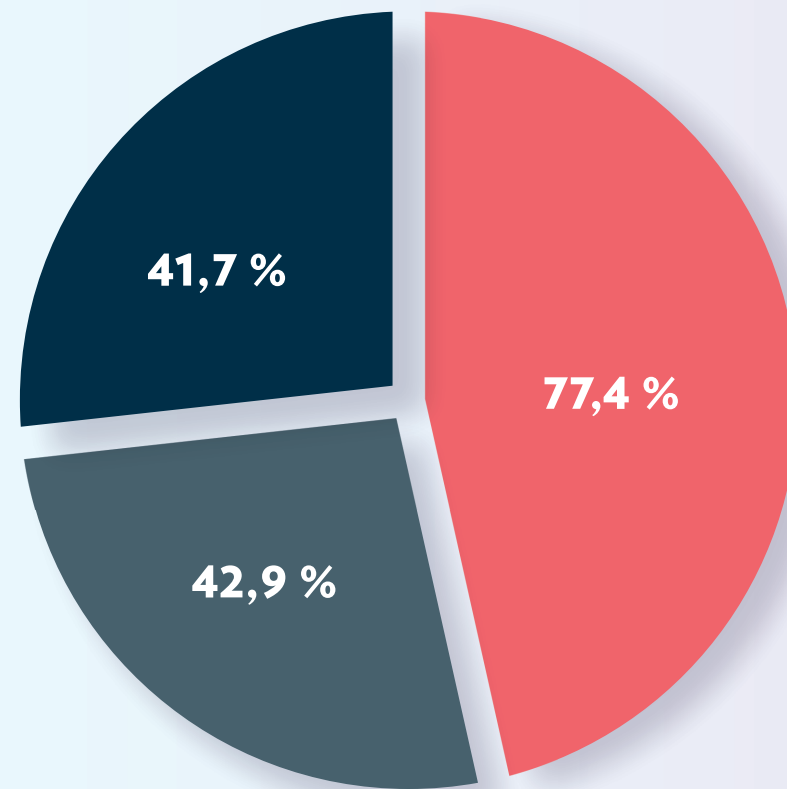
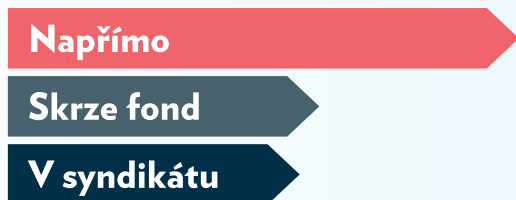

Obr. 2. Odvětví a technologie

Způsob investování

03

Andělské investování bývá obvykle vnímáno jako individuální. Naznačil to už loňský průzkum, a jak ukazuje obr. 3., potvrzují to i letošní data. Napřímo investuje 77 % respondentů. Investoři však způsoby kombinují. Skrze fond investuje 43 % respondentů a 42 % někdy využilo syndikát s ostatními andělskými investory.

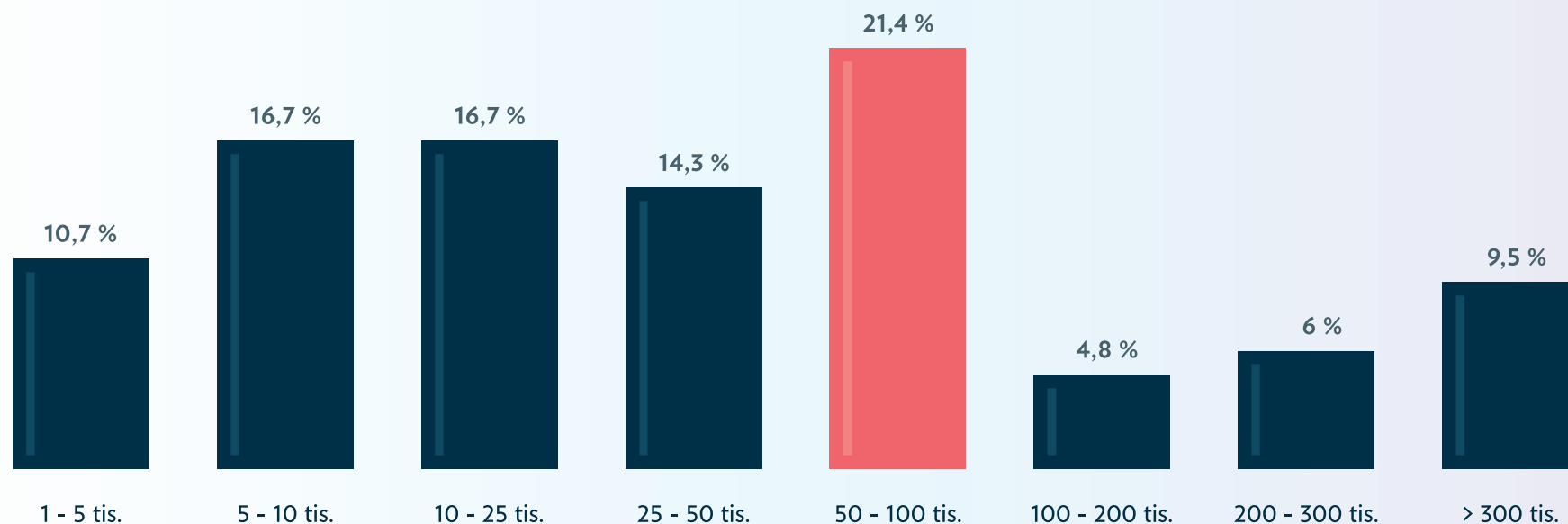

Obr. 3. Způsob investování do startupů

Průměrná investice

04

Průměrná investice českého andělského investora do startupu v rané fázi je 80 000 eur. Necelá polovina investuje částku do 25 000 eur a dalších 21 % dotázaných investuje nad 100 000 eur.

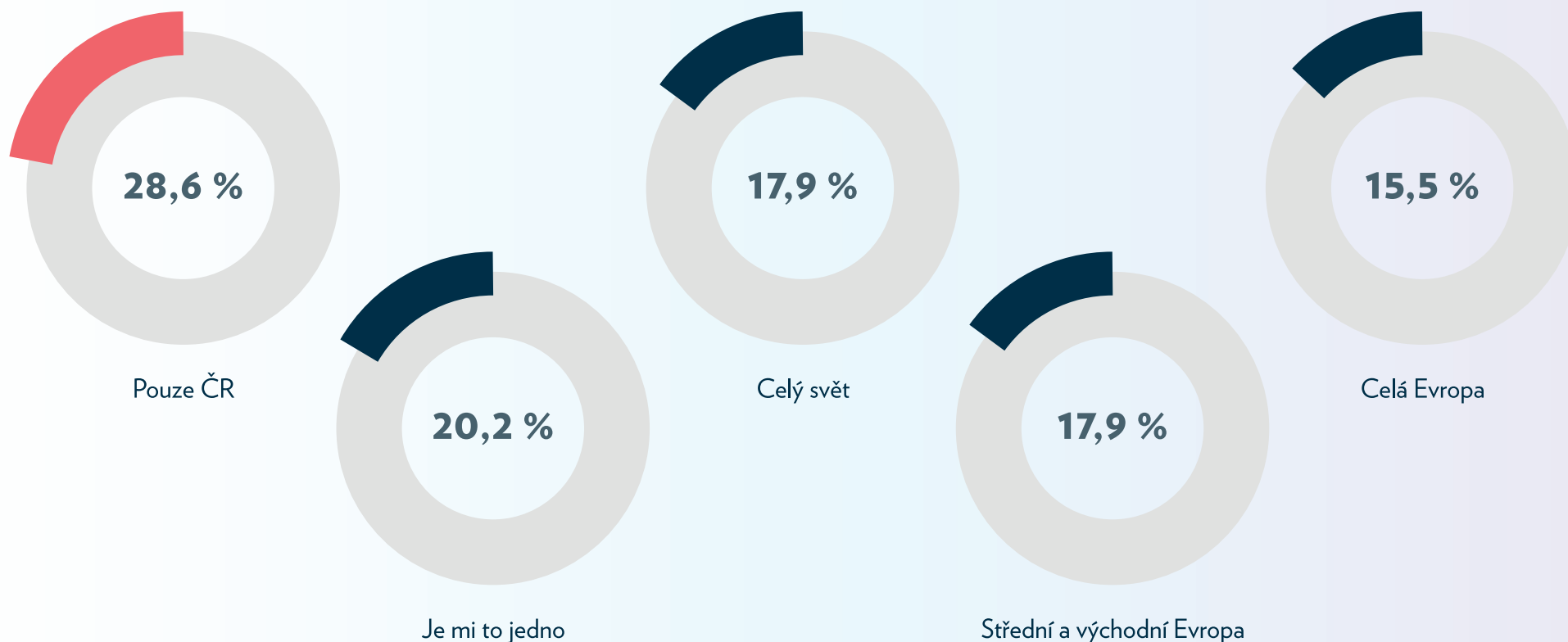

Obr. 4. Průměrná investice andělského investora v eurech

Oblast investování

05

Přes 20 % respondentů nemá preferenci ohledně působení startupů v nějaké konkrétní oblasti. Dalších 18 % je zaměřeno na region střední a východní Evropy a 15 % na celou Evropu. Širší obzor jim umožňuje dostat se ke globálním příležitostem. Nicméně stále je tu ještě necelá třetina investorů, která se zajímá o ryze tuzemské startupy.

Obr. 5. Oblast investování

Počet investic

06

Přestože se v roce 2021 investoři potýkali s ekonomickými důsledky světové pandemie, hloubková analýza dat z výzkumu ukázala následující tvrzení.

17%

Investorů uskutečnilo svoji první investici v roce 2021.

2

Průměr uskutečněných investic na hlavu v roce 2021 – z těch, co nějakou investici uvedli.

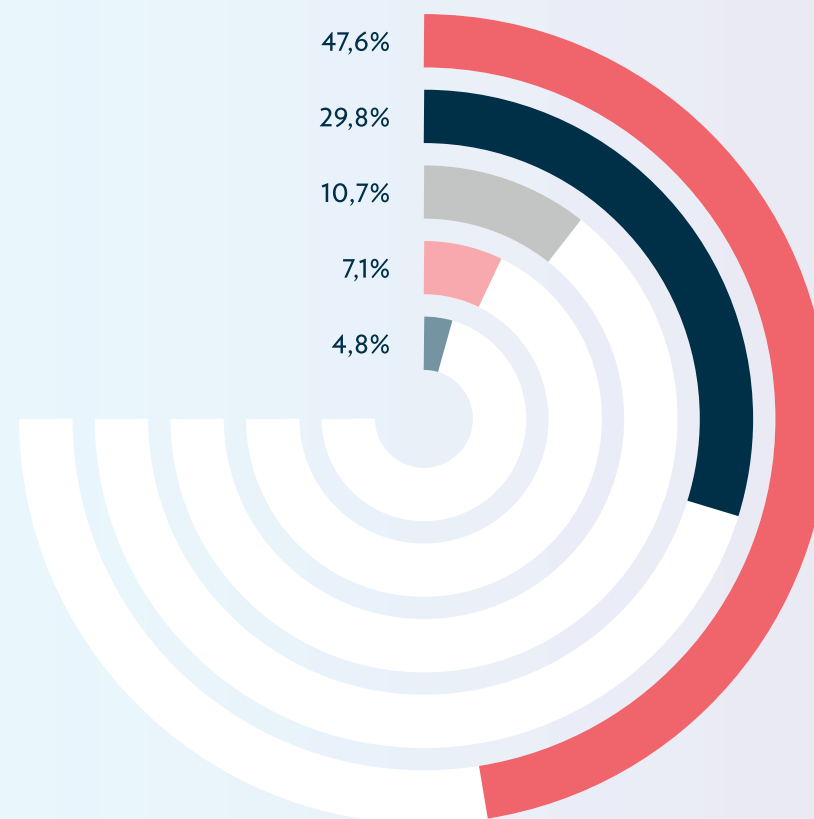
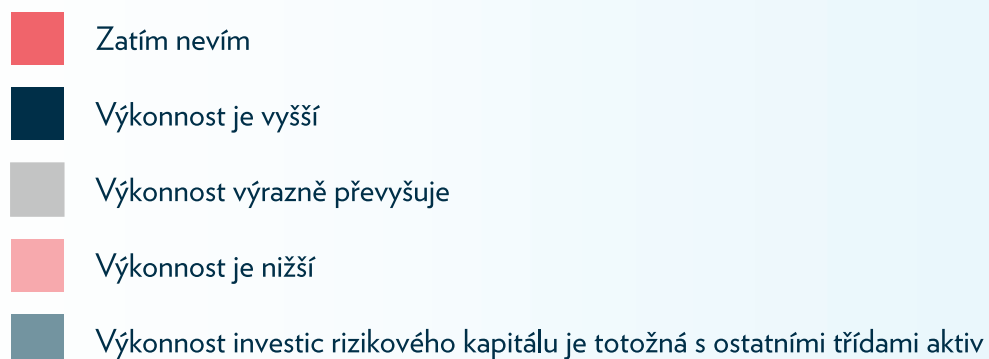
42%

Investorů realizovalo v roce 2021 více než polovinu investic ze svého portfolia. Počet investic uvedlo 84 investorů. Z nich 35 v roce 2021 uskutečnilo více než 50 % investic z celého svého portfolia.

Hodnocení investic

07

Dotázaní investoři měli dále porovnat výkonnost investic do rizikového kapitálu s dalšími aktivy, jako jsou například cenné papíry, akcie, nemovitosti. Výsledky, které shrnuje tabulka níže, ukázaly, že necelá polovina investorů zatím nedokáže investice porovnat. Rizikový kapitál představuje dlouhodobou investici a dá se vyhodnotit až po exitu ze společnosti. Nicméně 41 % investorů uvedlo, že výkonnost investic ve startupech výrazně převyšuje nebo je vyšší. Pouze 12 % považuje výkonnost rizikového kapitálu za nižší nebo totožnou s ostatními aktivy.

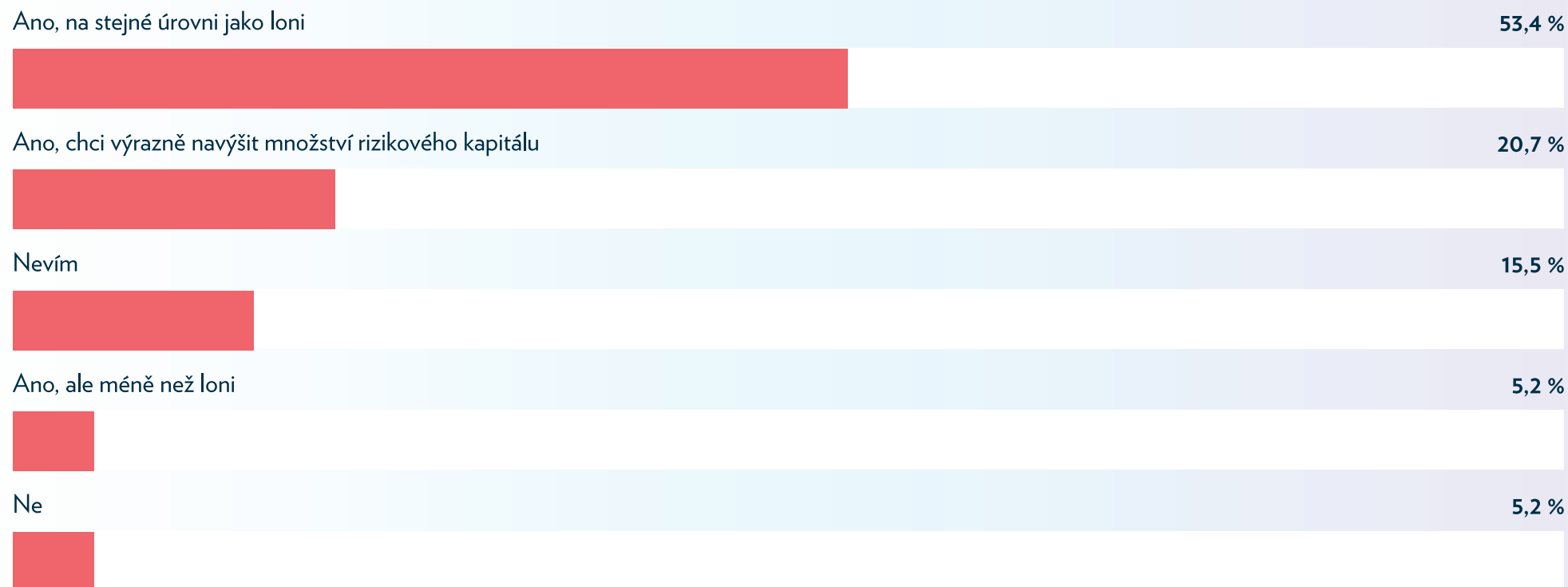

Obr. 7. Hodnocení investic v porovnání s dalšími aktivy

Investiční apetit pro rok 2022

08

Následující obrázek ukazuje očekávané plány investorů do dalšího roku. Více než pětina (21 %) chce výrazně zvýšit množství investice v rizikovém kapitálu v roce 2022. 53 % dotázaných investorů pak plánuje investovat do startupů stejnou měrou jako v roce 2021.

Obr. 8. Investování v roce 2022

Exit a zhodnocení investice

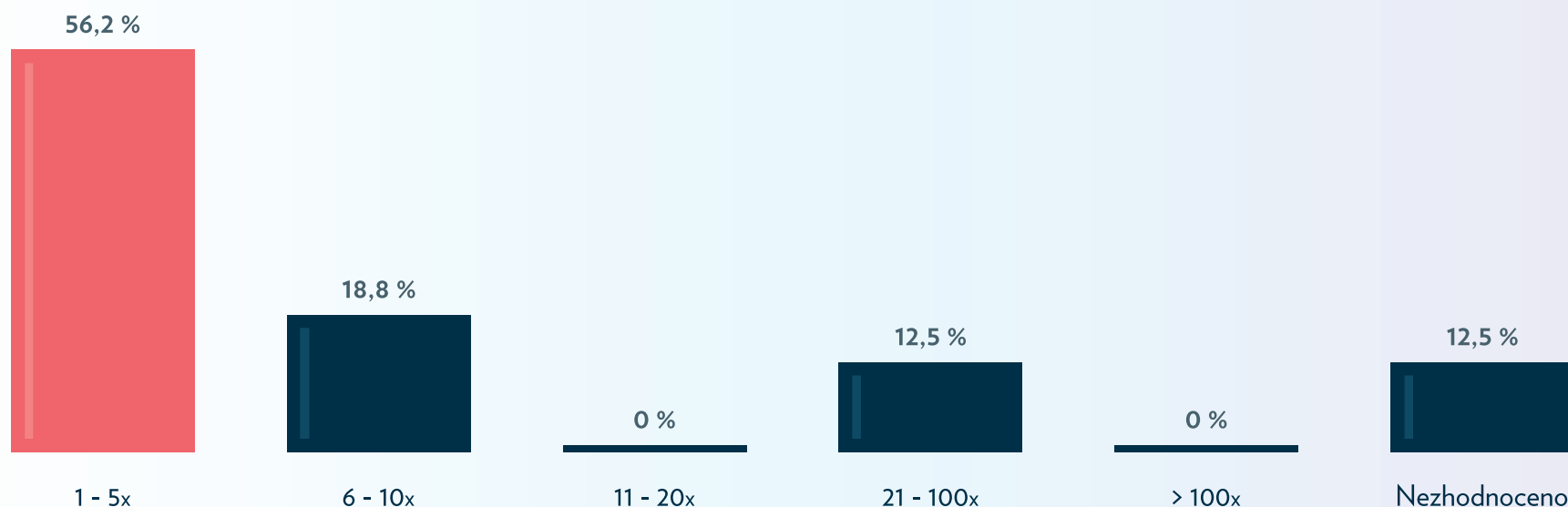
09

Tři čtvrtiny dotázaných respondentů svou investici doposud nezhodnotily. Jak ukazuje obr. 9.1, poměr investorů, kteří ze startupu exitovali, a těch, kteří ne, je za poslední tři roky stejný.

Z výzkumu vyplývá, že z uvedených investorů, kteří exitovali, téměř 88 % investici do startupu zhodnotilo. Pouze 13 % nikoli. V roce 2021 průměrně exitovali jeden startup.

Obr. 9.1. Exit ze startupu

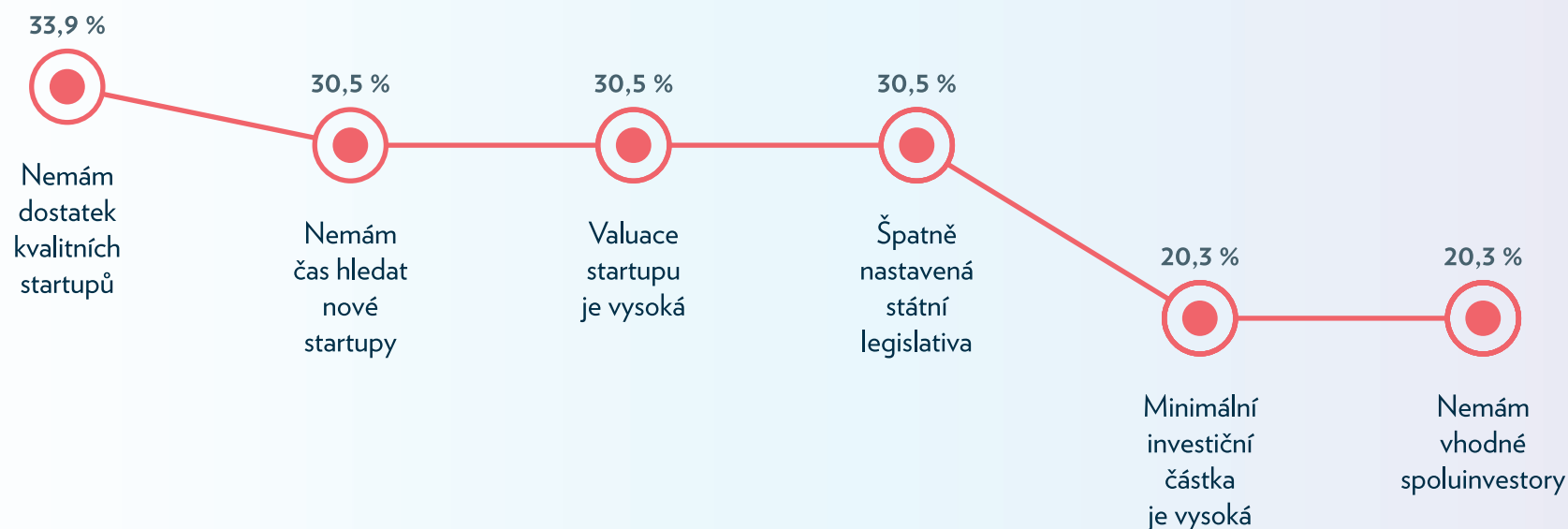

Obr. 9.2. Zhodnocení investice

Nejčastější problémy

10

Průzkum také identifikoval hlavní výzvy, kterým investoři čelí. Největším problémem ve světě českého rizikového kapitálu je nedostatek kvalitních startupů (34 %). Čas na hledání startupů nemá 31 % investorů, valuace se zdá vysoká dalším 31 % a špatně nastavená legislativa je problémem pro 31 % respondentů.

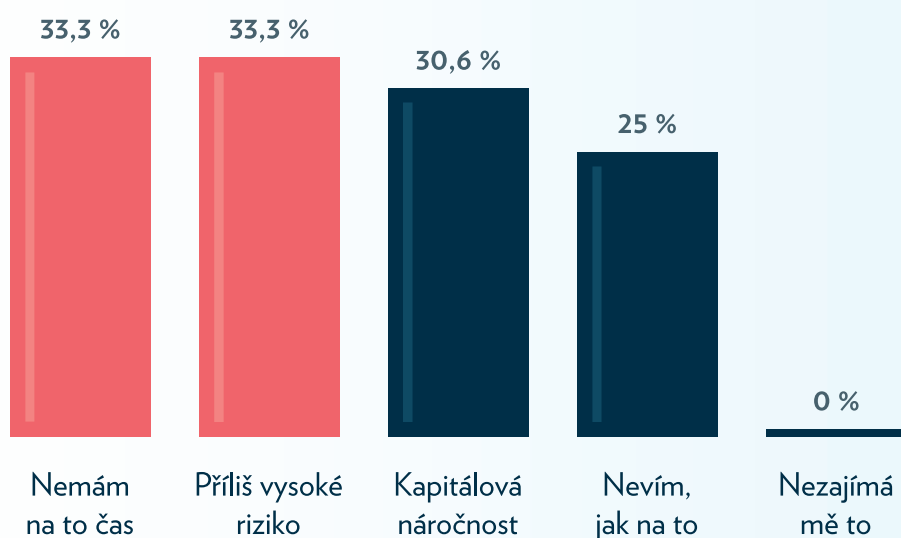

Obr. 10. Nejčastější problémy investorů

Investoři, kteří do startupu nikdy neinvestovali

11

Průzkum zohlednil také názory lidí, kteří běžně investují například do akcií, dluhopisů nebo nemovitostí, ale nikdy neinvestovali do technologického startupu. Jednalo se o třetinu respondentů tohoto průzkumu (30 %). Jak ukazuje obr. 11, hlavními důvody je nedostatek času, příliš vysoké riziko a kapitálová náročnost. Žádný z respondentů neuvedl jako důvod nezájem o investování.

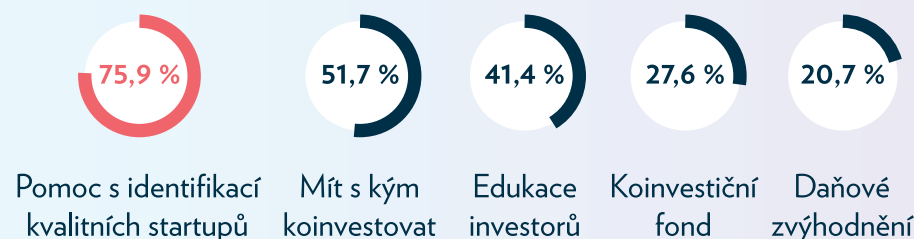
Obr. 11.1 Důvody, proč respondenti nikdy neinvestovali do technologických startupů

Tři čtvrtiny respondentů odpověděly kladně na otázku, zda by investovali, kdyby měly větší povědomí o startupovém prostředí. Oproti minulému roku zájem vzrostl.

Obr. 11.2. Odpověď na otázku, zda by respondenti investovali, kdyby měli větší povědomí o startupovém prostředí.

Z průzkumu také vyplývá, že by tito lidé nejvíce potřebovali poradenské služby, které by jim pomohly kvalitní startupy nalézt, a zkušenější investiční partnery. Do světa startupů by nové investory rovněž přivedla dostatečná edukace. Výsledky se oproti minulému roku neliší.

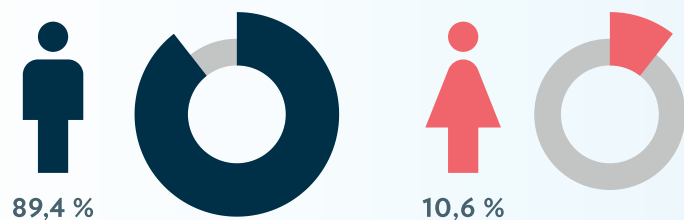

Obr. 11.3. Jakou pomoc by respondenti nejvíce ocenili

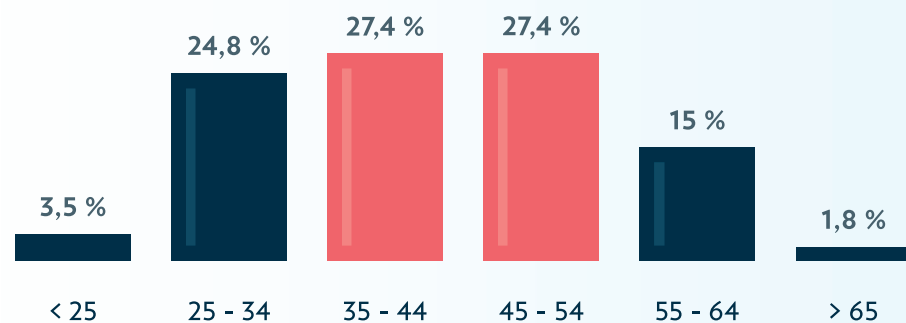
Demografické údaje

12

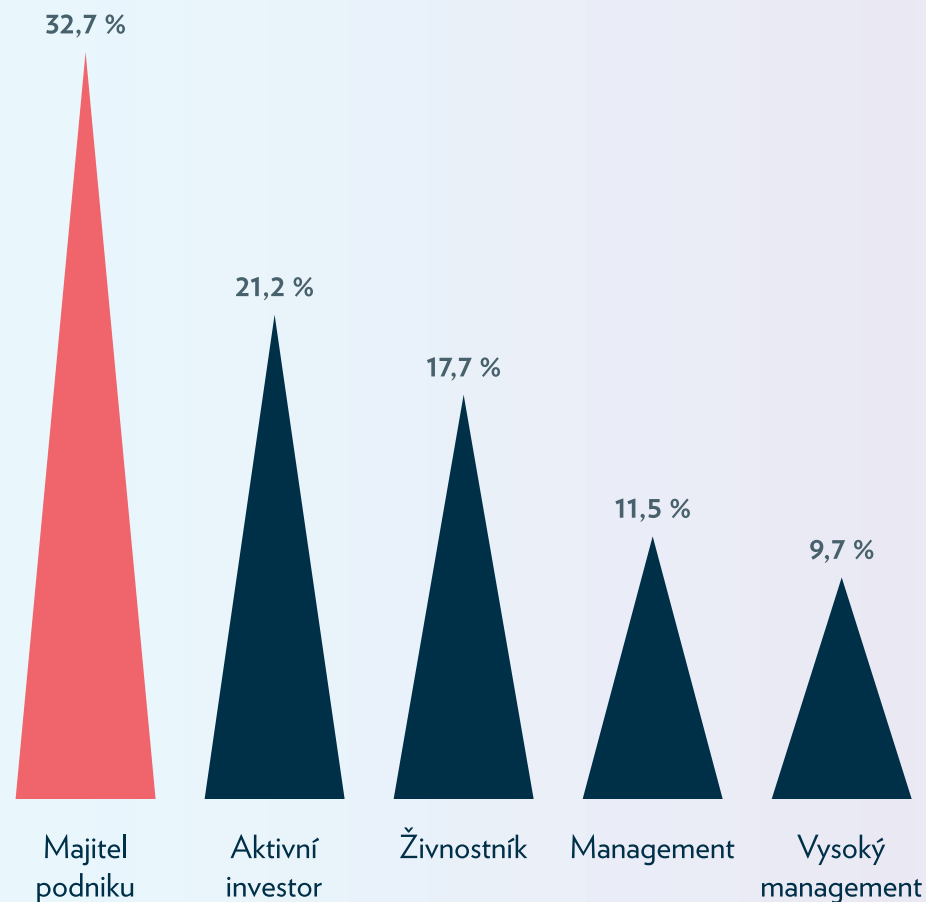
Níže uvedená data zobrazují demografické údaje investorů, kteří do startupů již investovali. Většina respondentů byli muži, většina z nich ve věku 25 až 54 let. Jejich nejčastějším profesním zaměřením je majitel podniku nebo aktivní investor.

Obr. 12.1. Respondenti dle pohlaví

Obr. 12.2. Respondenti dle věku

Obr. 12.3. Respondenti dle profesního zaměření

Vysvětlivky

Andělský fond

Fond, který umožňuje angažovaný přístup investorů. Vhodný pro investory, kteří začínají v rizikovém kapitálu, nebo pro ty, kteří chtějí diverzifikovat své investiční portfolio.

Andělský investor

V anglickém překladu business angel je soukromý investor, který investuje do startupu jak finanční, tak i lidský kapitál. Andělský network

Andělský network

Síť andělských investorů, která získá přístup ke startupům, ostatním investorům a odbornému poradenství.

Exit

Prodej podílu v zainvestované společnosti.

ROI

Return of Investment neboli návratnost investice. Ekonomický termín.

Syndikace

Investování do startupu s více investory ve formě SPV (Special Purpose Vehicle), tedy prostředku zvláštního určení, který umožňuje vstoupit do startupové společnosti pod jednou entitou.

Deal flow

Ve startupovém světě se toto označení používá ve smyslu kvality a množství startupů, které investor dostává.

VC

Venture kapitálový fond, který se zaměřuje na investice do startupů nejčastěji ve fázi před expanzí a růstem.

Závěr

“ Celkem se v Česku do startupů v pre-seed a seed investičních kolech proinvestovaly odhadem až 4 miliardy korun, o miliardu více než v předchozím roce. Zdá se, že ani covidová pandemie nijak nezpomalila investiční apetit, a lze tedy očekávat investiční boom do startupů i v následujících letech.

Tomáš Sohlich

manažer projektu CzechLink StartUp
Agenture CzechInvest

Průzkum vypracoval DEPO Angels

Mezinárodní syndikát andělských investorů, který pomáhá zjednodušit investiční proces a snížit investiční riziko. Je registrovaný v rámci Evropské asociace andělských investorů (EBAN) a Czech Business Angel Association (CBAA). Syndikát spadá pod investiční skupinu DEPO Ventures, která buduje komplexní a rozsáhlý investiční ekosystém pro startupy v rané fázi ze střední a východní Evropy.

Děkujeme mediálním partnerům
za pomoc s šířením průzkumu

euro.cz

newstream

REPORT

Průzkum andělských investorů
v České republice

2021

www.depoangels.cz